

[Valdemar Sørensen.]

Om Pristallet har der været en hel Diskussion, og jeg erkender det rigtige i de Betragtninger, det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen gjorde gældende. Jeg nævnte før, at dengang Arbejdsoverenskomsterne sidste Gang blev sluttet mellem Parterne, var man enig om fra alle Sider at rose det Borgersind, der her blev udvist. Jeg er stærkt tilbøjelig til at gaa videre og ogsaa rose det Borgersind, der giver sig Udtryk i, at den samlede faglige og politiske Arbejderbevægelse nu har knæsat det Princip, som finder sit Udtryk i Forslaget her. Saaledes som Forholdene ligger, regner jeg dette for et Tilbud og for en Erkendelse fra den Side af, at under Forhold som dem, vi lever under i Dag, er en Opofrelse ogsaa fra Arbejdernes Side helt nødvendig. Man kan have sine teoretiske og praktiske Meninger om Pristallets Berettigelse under andre Forhold; i dette Øjeblik ser jeg med megen Tilfredsstillelse paa, at Arbejderpartiet er gaaet med til den Formulering, der finder Sted her.

Der er talt en hel Del om, hvorvidt dette Lovforslag var at betragte som en Modarbejdelse af Inflation. Jeg skal ikke komme langt ind paa Betragtningerne, blot sige, at mig forekommer det, at baade Prisudvikling og Lønudvikling i dette Land under de Forhold, vi har levet under hidtil, kun har givet saare ringe eller ingen Muligheder for Inflation. For den Inflation, man i Praksis maa frygte, er ikke den, der kommer efter en Dyretid først og fremmest; det er den Inflation, der kommer af, at Nationalbanken sætter for mange Penge i Omløb i Forhold til Forbruget, og Bankerne dernæst benytter denne rigelige Pengemængde til at puste deres Kreditvolumen endnu højere op, end hvad der svarer til den. Det var paa den Maade, hele den kunstige Bygning faldt sammen sidst, men det er vi jo langt fra. Jeg trøster mig til, at vi har siddende en Nationalbankdirektør, der i det Øjeblik, da Varemængden i Forhold til Befolkningens Købeevne er af den Natur, at der skulde være nogen Fare, sikkert vilde sørge for, at Nationalbankens Kreditpolitik og Rentepolitik øjeblikkelig vilde reagere og bringe Forholdene i Ligevægt igen. Det er naturligvis rigtigt, at en kraftig Laanepolitik fra Statens Side ved Siden af det andet kunde bringe visse Farer; men det foreligger ikke i Praksis i Øjeblikket, da man har valgt den Udvej, man har valgt ved dette Lovforslag, i Stedet for at gaa Laanevejen.

Jeg tror altsaa, at der i Virkeligheden

ikke er mange Farer at frygte her. Hvad jeg venter mig af det foreliggende Lovforslag, er derfor ogsaa noget andet. Det er den simple Ting, at ved den Beskatning, vi her lægger paa en hel Række af Importvarer og paa Forbrugsvarer inde i Landet, skaber vi en Tendens til et mindre Forbrug. Vi flytter først og fremmest for alle de udenlandske Varers Vedkommende Forbruget en Del bort fra de Varer, der beskattes, hen til de Varer, der ikke beskattes, det vil sige til alle de Produktionsvarer, som vi først og fremmest har Brug for i Landets daglige Liv, i Befolkningens hele Tilværelse. Under de Omstændigheder, hvorunder vi lever, hvor vi nu ser den Sandsynlighed, ja, næsten Vished i Øjnene, at vi skal yderligere ned med vore Eksportpriser og skal handle med et endnu mere indskrænket Kvantum, faar en Bevægelse som denne Nødvendighedens Karakter, fordi vi af alle Kræfter maa stile efter kun at faa de Varer ind i Landet, der fortrinsvis er nødvendige for den bredeste og største og mest livsvigtige Produktion. Det er derfor, jeg tror, at paa dette Omraade har Lovforslaget sin Betydning, foruden den Betydning, det har for den højtærede Finansminister med Hensyn til Statskassens Økonomi, og jeg antager, at Forslaget vel nok vil have nogle Resultater i den Retning, jeg her nævner.

Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard siger, at man vil paa visse Maader ved en Indskrænkning af Forbruget fremkalde Arbejdsløshed, det er uundgaaeligt, men jeg ser nu saaledes paa det, at der ikke saa meget er Tale om, at man fremkalder Arbejdsløshed, som om, at man flytter Arbejdet derhen, hvor man vil have det. Og saafremt det er rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Korsgaard mener, at Lønnen ikke kan blive ved med at stige med Priserne, men naturnødvendigt en Dag maa dreje den anden Vej, kan jeg ikke se andet, end at ogsaa dette Forhold skaber Arbejdsløshed, skaber mindre Produktion og mindre Omsætning. Jeg synes, at de to Ting bevirker ganske det samme, og det her foreliggende Forslag har dog i hvert Fald den Fordel, at det mere flytter Arbejdet, end det skader Arbejdet. Jeg tror derfor ikke, man skal gøre sig alt for stærke Bekymringer i den Retning. Hvad der kommer i saa Henseende, vil imidlertid blive et Resultat af de Omsætningsforhold, vi faar at regne med over for Udlandet, og af de Bestræbelser, vi gør os for dog at sikre os den mest livsvigtige Produktion her i Landet.

Jeg tror ikke, at der — saaledes som det